

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-07743/2012-ERU

V Jihlavě dne 28. srpna 2012

Číslo jednací: 07743-5/2012-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení sp. zn. KO-07743/2012-ERU zahájeném dne 25. července 2012 z moci úřední podle § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, s účastníkem řízení, kterým je společnost MORAVOSTAV Brno, a.s. stavební společnost, Maříkova 1899/1, 621 00 Brno - Řečkovice, IČ: 46347542, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb. rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, společnost MORAVOSTAV Brno, a.s. stavební společnost, IČ: 46347542, se sídlem Maříkova 1899/1, Brno, PSČ 621 00, se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, prováděl dne 27. května 2011 v ochranném pásmu plynárenského zařízení na pozemku p. č. 755/199 v ulici Lužní, v katastrálním území Chomoutov, okres Olomouc, v souvislosti se stavbou „Výstavba řadových rodinných domů Olomouc - Chomoutov“ prostřednictvím strojního mechanismu výkop sondy pro zjištění polohy a hloubkového uložení plynovodní přípojky, takovým způsobem, při kterém došlo lžící zemního stroje k zachycení a vytržení středotlaké plynovodní přípojky PE DN 32 a touto činností v konečném důsledku ohrozil spolehlivost a bezpečnost jejího provozu, dopustil správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů.

II. Dle ust. § 91a odst. 4 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení, společnosti MORAVOSTAV Brno, a.s. stavební společnost, IČ: 46347542, se sídlem Maříkova 1899/1, Brno, PSČ 621 00, za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona ukládá **pokuta ve**

výši 30 000 Kč (slovy: třicet tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedeného u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 3754-2421001/0710, variabilní symbol 07312.

III. Dle ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení, společnosti MORAVOSTAV Brno, a.s. stavební společnost, IČ: 46347542, se sídlem Maříkova 1899/1, Brno, PSČ 621 00, ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedeného u České národní banky, Na příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 3754-2421001/0710, variabilní symbol 073121.

Odůvodnění

I. Úvod

Dne 25. července 2012 Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) zahájil ve smyslu ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) správní řízení z moci úřední s účastníkem řízení, společností MORAVOSTAV Brno, a.s. stavební společnost, IČ: 46347542, se sídlem Maříkova 1899/1, Brno, PSČ 621 00 (dále jen „účastník řízení“), ve věci možného podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), kterého se měl účastník řízení dopustit tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 27. května 2011 v ochranném pásmu plynárenského zařízení na pozemku p. č. 755/199 v ulici Lužní, v katastrálním území Chomoutov, okres Olomouc, v souvislosti se stavbou „Výstavba řadových rodinných domů Olomouc - Chomoutov“ prostřednictvím strojního mechanismu výkop sondy pro zjištění polohy a hloubkového uložení plynovodní přípojky, takovým způsobem, při kterém došlo lžící zemního stroje k zachycení a vytržení středotlakové plynovodní přípojky PE DN 32, a touto činností v konečném důsledku ohrozil spolehlivost a bezpečnost jejího provozu.

Správní řízení bylo zahájeno na základě výsledků kontroly, zahájené dne 29. března 2012 podle ust. § 12 odst. 2 písm. a) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

Kontrola byla provedena na základě pověření Úřadu č. j. 02426-2/2012-ERU ze dne 14. března 2012, vydaného ve smyslu ustanovení § 9 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů. V rámci kontroly bylo provedeno dne 29. března 2012 místní šetření a byl z něj pořizen záznam č. j. 02426-3/2012-ERU. Na základě provedeného

šetření byly účastníkem řízení Úřadu předány podklady, které kontrolní orgán požadoval při zahájení kontroly.

II. Kontrolní zjištění

Při kontrole bylo zjištěno, že účastník řízení (v postavení zhotovitele předmětu díla) prováděl dne 27. května 2011 v prostoru ochranného pásma plynárenského zařízení zemní práce v přímé souvislosti se stavbou „Výstavba řadových rodinných domů Olomouc - Chomoutov“ na pozemku p. č. 755/199 v ulici Lužní, v katastrálním území Chomoutov, okres Olomouc. Při výkopu sondy pro zjištění polohy a hloubkového uložení plynovodní přípojky došlo lžící zemního stroje k zachycení a vytržení středotlaké plynovodní přípojky z přípojkového T-kusu PE dimenze DN 32 v konečném důsledku pak znamenající únik zemního plynu do ovzduší v celkovém množství 258 m³ (s délkou trvání poruchového prostoje po dobu 30 minut), dle provozních dat zaznamenaných v Protokolu o úniku plynu z poškozeného PZ [REDAKCE] ze dne 23. června 2011. V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy došlo k přerušení dodávky zemního plynu k devíti konečným zákazníkům.

Vzniklé poškození středotlakého plynárenského zařízení bylo okamžitě nahlášeno místně příslušnému provozovateli distribuční soustavy (společnosti SMP Net, s.r.o.), který z místa aktivního zásahu pořídil podrobnou fotodokumentaci o rozsahu poškození a následně zajistil jeho fyzickou opravu. Zjištěné skutečnosti o důsledcích počínání účastníka řízení v ochranném pásmu zařízení distribuční soustavy jsou zaznamenány v Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 27. května 2011 (potvrzeným Protokolem poškození PZ ze dne 23. června 2011). O provedeném poškození plynovodního zařízení nebyl pořízen písemný záznam do Denního záznamu stavby (den 27. května 2011 na listě [REDAKCE]). Uvedené skutečnosti byly potvrzeny výrobním ředitelem společnosti MORAVOSTAV Brno, a.s. [REDAKCE] v Záznamu o místním šetření ze dne 29. března 2012.

Šetřením Úřadu, vedeným v oblasti povinností zhotovitele stavby, bylo zjištěno, že Souhlas se stavbou „Zástavba IV. etapy souboru staveb Olomouc - Chomoutov - oplocení, plynoinstalace“ byl vydán dne 14. února 2008 Magistrátem města Olomouce, odbor životního prostředí pod č. j. [REDAKCE]. Na každou jednotlivou novostavbu řadového rodinného domu v k.ú. Chomoutov (ul. Lužní) byl vydán Magistrátem města Olomouce souhlas s ohlášenou stavbou.

Investorem novostaveb řadových rodinných domů v k.ú. Chomoutov (ul. Lužní) včetně veškerých inženýrských sítí byla společnost Resort Development, a.s., Révová 4433/24, 628 00 Brno, IČ: 46995251. Zhotovitelem díla byl na základě Smlouvy o dílo [REDAKCE] na provedení stavby „VÝSTAVBA ŘADOVÝCH RODINNÝCH DOMŮ

OLOMOUC – CHOMOUTOV“ uzavřené dne 20. března 2008 se společností Resort Development, a.s. (v postavení objednatele), účastník řízení.

Společnost RWE Distribuční služby, s.r.o. jako provozovatel dotčené plynárenské soustavy, vydala na základě požadavku zástupce investora stavby společností Resort Development, a.s., Révová 4433/24, 628 00 Brno, IČ: 46995251, kterým byla společnost OHL ŽS, a.s., Burešova 938/17, 660 02 Brno - Veverí, IČ: 46342796, dne 21. října 2008 stanovisko č. 4791/08/153 k existenci plynárenského zařízení v zájmovém území výstavby obsahující vymezení podmínek pro provádění zemních výkopových prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení. Vlastní existence plynárenského zařízení byla účastníku řízení prokazatelně známa z převzaté projektové dokumentace (Zápis o předání a převzetí staveniště ze dne 1. dubna 2008). Účastník řízení požádal v rámci povinností zhotovitele stavby o přesné vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu. Správcem plynárenského zařízení, společností SMP Net, s.r.o., resp. společností RWE Distribuční služby s.r.o., která byla pověřena operativní správou majetku, byl žadateli předán pouze informativní zakres (zaměření plynovodu ze dne 5. prosince 2005) trasy plynárenského zařízení v dané lokalitě s tím, že toto plynárenské zařízení nebylo ještě předáno do jeho správy.

Dále pak bylo v rámci provedené kontroly zjištěno, že dne 4. března 2010 byla sepsána kupní smlouva mezi účastníkem řízení a společností Resort Development, a.s., Révová 4433/24, 628 00 Brno, IČ: 46995251, na základě níž se účastník řízení stal vlastníkem části pozemků v k.ú. Chomoutov (ul. Lužní) určených k výstavbě řadových rodinných domů (včetně pozemků p. č. 755/120 a p.č. 755/199). Na základě této kupní smlouvy se kontrolovaná osoba stala investorem a zároveň zhotovitelem novostaveb řadových rodinných domů v k.ú. Chomoutov (ul. Lužní). V roce 2011 započala kontrolovaná osoba realizovat přípravné práce pro dokončení výstavby rodinných domů, a to bez předchozího přesného vytyčení plynárenského zařízení v terénu, protože se domnívala, že plynárenské zařízení nebylo ještě předáno do správy společnosti SMP Net, s.r.o.

Tyto zjištěné skutečnosti vychází z podkladů obsažených v kontrolním spisu Úřadu a jsou uvedeny také v Protokolu č. K005512 o výsledku kontroly ze dne 31. května 2012, se kterým byl statutární orgán účastníka řízení, pan Ing. Jiří Podolský, předseda představenstva, téhož dne prokazatelně seznámen při převzetí stejnopisu uvedeného protokolu a tuto skutečnost současně potvrdil svým podpisem.

III. Vyjádření účastníka řízení k protokolu o výsledku kontroly

Účastník řízení se k protokolu o výsledku kontroly nikterak nevyjádřil, ani nevznesl námitky k průběhu kontroly či jejím závěrům.

IV. Průběh správního řízení

Na základě skutečností zjištěných při provedené kontrole, zahájil po vyhodnocení všech uvedených skutečností Úřad podle ust. § 46 správního řádu správní řízení z moci úřední. Zahájení správního řízení bylo účastníku řízení sděleno oznámením o zahájení správního řízení č. j. 07743-1/2012-ERU dne 25. července 2012 s poučením o právu podat návrhy na doplnění řízení ve smyslu ust. § 36 správního řádu. Účastník řízení tohoto práva nevyužil a nezaslal žádné návrhy na doplnění řízení, ani nenavrhнул žádné další důkazy.

Správní orgán převzal do správního spisu dne 21. července 2012 kontrolní spis, sp. zn. KO-2426/2012-ERU, o čemž vyhotovil záznam o vložení do spisu č. j. 07743-3/2012-ERU. Správní orgán považoval skutečnosti vyplývající z kontrolního spisu sp. zn. KO-02426/2012-ERU, který převzal, za zcela dostačující a sám z moci úřední další dokazování v průběhu správního řízení nedoplňoval.

Dne 2. srpna 2012 zaslal správní orgán účastníku řízení oznámení o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí č. j. 07743-4/2012-ERU, které účastník řízení obdržel dne 6. srpna 2012. V něm správní orgán informoval účastníka řízení, v souladu s ustanovením § 36 odst. 3 správního řádu, o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí ke všem podkladům rozhodnutí. Účastník řízení této možnosti nevyužil a vyjádření k podkladům rozhodnutí nezaslal.

Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a s ohledem na to, že se účastník řízení nevyjádřil k podkladům řízení, ani nenavrhoval provedení dalších důkazů či učinil jiné návrhy směrem ke správnímu orgánu, a v souladu se zásadou materiální pravdy, která je zakotvena v ustanovení § 3 správního řádu, dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona.

V. Popis skutkového stavu věci

Účastník řízení je investorem novostaveb řadových rodinných domů v k.ú. Chomoutov (ul. Lužní) včetně veškerých inženýrských sítí. Původně byla investorem výše uvedeného díla společnost Resort Development, a.s., Révová 4433/24, 628 00 Brno, IČ: 46995251, a účastník řízení byl pouze v postavení zhotovitele tohoto díla na základě smlouvy o dílo [REDAKCE] na provedení stavby „VÝSTAVBA ŘADOVÝCH RODINNÝCH DOMŮ OLOMOUC – CHOMOUTOV“ uzavřené dne 20. března 2008 se společností Resort Development, a.s. (v postavení objednatele).

Souhlas se stavbou „Zástavba IV. etapy souboru staveb Olomouc - Chomoutov - oplocení, plynoinstalace“ byl vydán dne 14. února 2008 Magistrátem města Olomouce, odbor

životního prostředí pod č. j. [REDAKCE]. Na každou jednotlivou novostavbu řadového rodinného domu v k.ú. Chomoutov (ul. Lužní) byl vydán Magistrátem města Olomouce souhlas s ohlášenou stavbou.

Společnost RWE Distribuční služby, s.r.o. jako provozovatel dotčené plynárenské soustavy, vydala na základě požadavku zástupce investora stavby společnosti Resort Development, a.s., Révová 4433/24, 628 00 Brno, IČ: 46995251, kterým byla společnost OHL ŽS, a.s., Burešova 938/17, 660 02 Brno - Veverí, IČ: 46342796, dne 21. října 2008 stanovisko [REDAKCE] k existenci plynárenského zařízení v zájmovém území výstavby obsahující vymezení podmínek pro provádění zemních výkopových prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení. Vlastní existence plynárenského zařízení byla účastníku řízení prokazatelně známa z převzaté projektové dokumentace (Zápis o předání a převzetí staveniště ze dne 1. dubna 2008). Účastník řízení požádal v rámci povinností zhotovitele stavby o přesné vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu. Správcem plynárenského zařízení byl žadateli předán pouze informativní zákres (zaměření plynovodu ze dne 5. prosince 2005) trasy plynárenského zařízení v dané lokalitě s tím, že toto plynárenské zařízení nebylo ještě předáno do jeho správy.

Dne 4. března 2010 uzavřel účastník řízení se společností Resort Development, a.s., Révová 4433/24, 628 00 Brno, IČ: 46995251, kupní smlouvu, na základě níž se účastník řízení stal vlastníkem části pozemků v k.ú. Chomoutov (ul. Lužní) určených k výstavbě řadových rodinných domů (včetně pozemků p.č. 755/120 a p.č. 755/199). Na základě této kupní smlouvy se také účastník řízení stal investorem a zároveň zhotovitelem novostaveb řadových rodinných domů v k.ú. Chomoutov (ul. Lužní). V roce 2011 započal účastník řízení realizovat přípravné práce pro dokončení výstavby rodinných domů, a to bez předchozího přesného vytyčení plynárenského zařízení v terénu.

Účastník řízení prováděl dne 27. května 2011 vlastními silami v prostoru ochranného pásma plynárenského zařízení zemní práce v přímé souvislosti se stavbou „Výstavba řadových rodinných domů Olomouc - Chomoutov“ na pozemku p. č. 755/199 v ulici Lužní, v katastrálním území Chomoutov, okres Olomouc. Při výkopu sondy pro zjištění polohy a hloubkového uložení plynovodní přípojky došlo lžící zemního stroje k zachycení a vytržení středotlaké plynovodní přípojky z přípojkového T-kusu PE dimenze DN 32 v konečném důsledku pak znamenající únik zemního plynu do ovzduší v celkovém množství 258 m³ (s délkou trvání poruchového prostoje po dobu 30 minut) ve smyslu provozních dat zaznamenaných v Protokolu o úniku plynu z poškozeného [REDAKCE] ze dne 23. června 2011. V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy došlo k přerušení dodávky zemního plynu k devíti konečným zákazníkům.

Vzniklé poškození středotlakého plynárenského zařízení bylo okamžitě nahlášeno místně příslušnému provozovateli distribuční soustavy, který z místa aktivního zásahu pořídil podrobnou fotodokumentaci o rozsahu poškození a následně zajistil jeho fyzickou opravu. Zjištěné skutečnosti o důsledcích počínání účastníka řízení v ochranném pásmu zařízení distribuční soustavy jsou zaznamenány v Protokolu o narušení ochranného nebo

bezpečnostního pásma plynárenského zařízení [REDAKCE] ze dne 27. května 2011 (potvrzeným Protokolem poškození PZ ze dne 23. června 2011). O provedeném poškození plynovodního zařízení nebyl pořízen písemný záznam do Denního záznamu stavby (den 27. května 2011 na listě č. [REDAKCE]). Výše uvedené skutečnosti byly potvrzeny výrobním ředitelem účastníka řízení, [REDAKCE], v Záznamu o místním šetření ze dne 29. března 2012.

VI. Právní hodnocení

Správního deliktu ve smyslu ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona.

V rámci vedeného správního řízení se správní orgán zabýval správním deliktem ve smyslu výše uvedeného ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona v návaznosti na porušení zákazu stanoveného v ust. § 68 odst. 3 téhož zákona.

Z ust. § 68 odst. 3 energetického zákona přitom vyplývá, že v ochranném pásmu je zakázáno provádět činnosti, které by mohly ohrozit plynárenská zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Toto ustanovení stanoví skutkovou podstatu správního deliktu ohrožovacího.

Při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo něj navíc ve smyslu ust. § 68 odst. 3 věta druhá nesmí dojít k poškození plynárenského zařízení. Uvedené ustanovení tak představuje též kategorický zákaz určitého jednání v ochranném pásmu a to tak, aby nedošlo k jeho narušení. Z uvedeného ustanovení vyplývá mimo jiné i povinnost osob provádějících práce v ochranném pásmu počínat si takovým způsobem, aby nemohlo dojít k poškození plynárenského zařízení.

V uvedeném případě je následkem obsaženým ve skutkové podstatě správního deliktu poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který se dopustil jednání (provádění činnosti v ochranném pásmu či mimo něj) mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není pochyb o tom, že to byl účastník řízení, který svými vlastními silami prováděl výkop sondy pro zjištění polohy a hloubkového uložení plynovodní přípojky tak, že došlo lžící zemního stroje k zachycení a vytržení středotlaké plynovodní přípojky.

Správní orgán se tak při posuzování správního deliktu účastníka řízení mimo jiné zabýval skutkovým průběhem jeho jednání (tedy zejména, zda činnost prováděl v ochranném pásmu a zda věděl, že činnost, kterou provádí, podléhá omezení ve smyslu energetického zákona), dále pak mimo jiné otázkou, zda účastník řízení prováděl výkopové práce s maximální opatrností.

Z ust. § 68 odst. 2 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, přičemž tímto se rozumí souvislý prostor v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení, který činí u nízkotlakých a středotlakých plynovodů a plynovodních přípojek, jimiž se rozvádí plyn v zastavěném území obce 1 m na obě strany od půdorysu, u ostatních plynovodů a plynovodních přípojek 4 m na obě strany půdorysu a u technologických objektů 4 m od půdorysu.

Tím, že účastník řízení prováděl dne 27. května 2011 v prostoru ochranného pásma plynárenského zařízení zemní práce v přímé souvislosti se stavbou „Výstavba řadových rodinných domů Olomouc - Chomoutov“ na pozemku p. č. 755/199 v ulici Lužní, v katastrálním území Chomoutov, okres Olomouc, a počínal si při výkopu sondy pro zjištění polohy a hloubkového uložení plynovodní přípojky tak, že došlo lžící zemního stroje k zachycení a vytržení středotlaké plynovodní přípojky z přípojkového T-kusu PE dimenze DN 32, postupoval tedy v rozporu s dikcí § 68 odst. 3 energetického zákona. Účastník řízení svým jednáním způsobil únik zemního plynu do ovzduší v celkovém množství 258 m³ (s délkou trvání poruchového prostoje po dobu 30 minut), v jehož důsledku došlo k přerušení dodávky zemního plynu k devíti konečným zákazníkům.

Správní orgán bezpochyby prokázal, že účastník řízení prováděl práce v ochranném pásmu ve smyslu ust. § 68 odst. 2 písm. a) energetického zákona, tedy v oblasti souvislého prostoru 1 metru od středotlaké plynovodní přípojky. Ochranné pásmo jako takové přitom vzniká dnem nabytí právní moci územního rozhodnutí o umístění stavby nebo souhlasu s umístěním stavby, přičemž pokud není podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, vyžadován ani jeden z těchto dokladů, potom dnem uvedení plynárenského zařízení do provozu. Tím, že účastník řízení svým jednáním narušil plynárenské zařízení jako takové, není pochyb o tom, že práce prováděl v prostoru ochranného pásma.

Správní orgán v rámci řízení prokázal, že vlastní existence plynárenského zařízení byla účastníku řízení prokazatelně známa z převzaté projektové dokumentace. Tuto skutečnost správní orgán dovodil ze zápisu o předání a převzetí staveniště ze dne 1. dubna 2008. Vědomost účastníka řízení o existenci ochranného pásma v místě provádění prací správní orgán vyvozuje rovněž i z toho, že účastník řízení požádal v rámci povinností zhotovitele stavby o přesné vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu. Byť byl správcem plynárenského zařízení předán pouze informativní zákres (zaměření plynovodu ze dne 5. prosince 2005) trasy plynárenského zařízení v dané lokalitě s tím, že toto plynárenské zařízení nebylo ještě předáno do jeho správy, účastník řízení měl informaci o tom, že v místě provádění prací se ochranné pásmo nachází.

Účastník řízení si tak musel být vědom, že se při provádění prací nachází v ochranném pásmu plynárenského zařízení, a má tedy povinnost postupovat v souladu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Přesto takto nepostupoval.

Při výkopu sondy pro zjištění polohy a hloubkového uložení plynovodní přípojky účastník řízení využil strojní mechanizace, kdy lžící zemního stroje došlo k zachycení a vytržení středotlaké plynovodní přípojky z přípojkového T-kusu PE dimenze DN 32. Správní orgán tak prokázal, že účastník řízení zachycením a vytržením středotlaké plynovodní přípojky tuto přípojku poškodil v rozporu s ust. § 68 odst. 3 věta druhá. Použití strojní mechanizace v prostoru ochranného pásma přitom nelze v žádném případě chápat jako bdělý postup účastníka řízení ve smyslu ust. § 68 odst. 3 věta druhá.

Dalším znakem zákazu provádění činností v ochranném pásmu ve smyslu ust. § 68 odst. 3 energetického zákona je, že tyto činnosti nesmí za žádných okolností ohrozit plynárenské zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Spolehlivost provozu je přitom nutné chápat jako stav, kdy zařízení umožňuje nepřetržitý provoz a dodávky směrem k určeným zákazníkům. Bezpečnost provozu nadto představuje stav, kdy nemůže dojít k ohrožení života, zdraví nebo majetku osob.

Účastník řízení svým jednáním způsobil únik zemního plynu do ovzduší v celkovém množství 258 m³ (s délkou trvání poruchového prostoje po dobu 30 minut), v jehož důsledku došlo k přerušení dodávky zemního plynu k devíti konečným zákazníkům. Svým jednáním tak účastník ohrozil spolehlivost a bezpečnost provozu dotčeného plynárenského zařízení.

Správní orgán na základě výše uvedeného zjistil a prokázal, že účastník řízení v rozporu s ust. 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 27. května 2011 v ochranném pásmu plynárenského zařízení na pozemku p. č. 755/199 v ulici Lužní, v katastrálním území Chomoutov, okres Olomouc, v souvislosti se stavbou „Výstavba řadových rodinných domů Olomouc - Chomoutov“ prostřednictvím strojního mechanismu výkop sondy pro zjištění polohy a hloubkového uložení plynovodní přípojky, takovým způsobem, při kterém došlo lžící zemního stroje k zachycení a vytržení středotlaké plynovodní přípojky PE DN 32 a touto činností v konečném důsledku ohrozil spolehlivost a bezpečnost jejího provozu.

Tímto svým jednáním se dopustil správního deliktu ve smyslu ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. Z tohoto důvodu přistoupil správní orgán k uložení pokuty.

VII. Udělení pokuty

Správní úřad se nejprve zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ustanovení § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Z podkladů, které měl Úřad k dispozici, nicméně nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení, co se týče jeho právní odpovědnosti za spáchaný delikt podle ustanovení § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona. Úřad proto přistoupil k uložení pokuty v takové výši, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Za správní delikt podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, lze uložit podle ust. § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč.

Úřad přihlížel při stanovení výše pokuty ke všem uvedeným skutečnostem zjištěným ve správním řízení zahájeném dne 25. července 2012 v předmětné věci. Zejména přihlížel ve smyslu ust. § 91d odst. 2 energetického zákona k závažnosti správního deliktu, ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.

Správní orgán má za to, že účastník řízení nevynaložil veškeré úsilí, které bylo v přímé souvislosti se způsobem prováděné činnosti v ochranném pásmu zařízení plynárenské soustavy požadováno a ne zvolil pro tuto činnost takový stupeň obezřetnosti a míru opatrnosti, aby k poškození podzemního středotlakého plynárenského zařízení nedošlo. Tuto skutečnost vnímá správní orgán jako přitěžující, neboť pokud by si účastník řízení počínal bděle (tedy například by místo strojní mechanizace provedl sondu ručně), k narušení plynárenského zařízení nemuselo nezbytně dojít.

Správní orgán také posuzoval otázku způsobu spáchání správního deliktu. Zejména bylo při posuzování těchto skutečností přihlédnuto k faktu, že zemní práce byly prováděny v ochranném pásmu prostřednictvím strojní mechanizace. Správní orgán zastává názor, že poškozením plynárenského zařízení může být způsoben závažný následek, který může ohrozit spolehlivost a bezpečnost plynárenské soustavy jako takové. Především se jedná o možný únik plynu do ovzduší, možné přerušování dodávky konečným zákazníkům a také možnost, že nedodržetím stanovených povinností a právních předpisů může dojít k ohrožení zdraví a života zúčastněných osob. Zejména z důvodu možného ohrožení života a zdraví osob jsou pro práci v ochranném pásmu stanovena přísná pravidla a podmínky, které se musejí bezpodmínečně dodržovat, a k jejichž porušení bylo přihlédnuto jako k přitěžující okolnosti při stanovení výše pokuty.

Správní orgán při stanovení výše pokuty přihlédl také k dalším následkům, které jsou vázány na energetickou důležitost předmětného zařízení, a to k úniku plynu do ovzduší a přerušování dodávky konečným zákazníkům. Účastníku řízení je vytýkáno, že poškodil středotlakou plynovodní přípojku PE dimenze DN 32 a v důsledku tohoto poškození došlo k úniku zemního plynu do ovzduší v celkové hodnotě 258 m³ a k odstavení devíti odběratelů. Tyto údaje vypovídají o nízké energetické důležitosti plynárenského zařízení, které účastník řízení narušil, a správní orgán k této skutečnosti přihlédl při stanovení výše pokuty jako k polehčující.

Charakteristickým znakem tzv. správních deliktů právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy o odpovědnost za výsledek. Je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu uvedených prací počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy, v daném

případě zájem na ochraně zařízení plynárenské soustavy a zájem na bezporuchové dodávce plynu pro jeho konečné zákazníky. To v praxi znamená, že v případě jakékoliv pracovní činnosti v ochranném pásmu zařízení plynárenské distribuční soustavy je nutno konat tuto pracovní činnost (s vynaložením veškerého úsilí) tak, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti jeho provozu či k jeho poškození. Způsob jak naplnit tato ustanovení zákona sám energetický zákon účastníku řízení neurčuje, činí jej však plně odpovědným za výsledek. Ačkoliv není správní orgán povinen zabývat se a posuzovat subjektivní stránku věci, je nutno přihlídnout ke skutečnosti, že úmyslem účastníka řízení zjevně nebylo porušit zákon, k čemuž však v konečném důsledku přesto došlo. Tuto skutečnost považuje správní orgán za polehčující okolnost, kterou zohlednil při stanovení výše pokuty.

V neposlední řadě se Úřad zabýval taktéž zjištěnou délkou trvání protiprávního stavu. Při poškození výše uvedeného plynárenské zařízení došlo v konečném důsledku k úniku zemního plynu do ovzduší v celkové délce trvání pouze po dobu 30 minut. Tuto skutečnost nemohl však účastník řízení více ovlivnit, neboť vzniklé poškození předmětného zařízení bylo z jeho strany bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. Ke skutečnosti, že došlo k bezprostřednímu nahlášení poškození předmětného zařízení, bylo přihlídnuto při stanovení výše pokuty také jako k polehčující okolnosti.

Při stanovení výše pokuty je nutno také zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při jejich dodržování v celém jejich spektru. Na straně účastníka řízení je tedy třeba uvést, že není evidován v rámci žádného jiného správního řízení o uložení pokuty za porušení ustanovení energetického zákona ve věcné působnosti Úřadu. Lze tak říct, že účastník řízení porušil tento právní předpis poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že „správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí“.

V souvislosti s výše uvedeným se tedy Úřad při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

Z výroční zprávy účastníka řízení uveřejněné ve sbírce listin obchodního rejstříku potvrzené oprávněným auditorem vyplývá, že v roce 2011 dosáhnul účastník řízení celkových výnosů ve výši 828 141 000 Kč, přičemž výnosy ze stavební výroby činily 691 294 000 Kč. V závěru této výroční zprávy je pak uvedeno, že v roce 2011 účastník řízení skončil hospodářský rok se ztrátou 20 839 000 Kč. Ztráta vznikla jako důsledek přecenění majetku před připravovaným rozdělením společnosti proúčtováním odložené daně z příjmů. Bez vlivu přecenění společnost dosáhla čistého zisku po zdanění v částce 12 894 000 Kč. Dále ze zprávy auditora pro rok 2010 vyplývá, že účastník řízení vykázal za rok 2010 tržby za prodej vlastních výrobků a služeb ve výši 661 865 000 Kč a provozní výsledek hospodaření ve výši 15 566 000 Kč, a dále také za rok 2009 vykázala tržby za prodej vlastních výrobků a služeb ve výši 418 921 000 Kč a provozní výsledek hospodaření ve výši 5 906 000 Kč. S ohledem na uvedené údaje je zřejmé, že uložená pokuta nemůže být v žádném případě považována za finanční ohrožení podnikání či existence účastníka řízení a nemá tedy likvidační charakter.

Ukládaná pokuta musí být zároveň pro pachatele citelná, neboť v opačném případě by její efekt byl minimální. Správní orgán nepochybuje, že zaplacení uložené pokuty se negativně odrazí ve finanční situaci účastníka řízení. Takový dopad je však třeba považovat za základní charakteristiku správního trestu v podobě finanční sankce. Pokud by pokuta neměla negativní vliv na trestaného, neplnila by svou funkci represivní a individuálně preventivní. Zaplacení pokuty se tedy účastníka řízení jistým způsobem dotkne, vznikne mu určitá újma na majetku. Účastník řízení pokutou uloženou ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, však nebude ohrožen na své existenci, jeho chod nebude zásadním způsobem omezen, na druhé straně nicméně pocítí dopad uloženého správního trestu i v rovině materiální.

Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla výše sankce stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. v dolním pásmu možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán proto považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného energetickým zákonem, a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

Ve správním řízení je účastníku řízení výrokem II. tohoto rozhodnutí ukládána pokuta ve výši 30 000 Kč, a to za správní delikt podle energetického zákona. Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb. povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb. činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ustanovením § 152 správního řádu k předsedkyni Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

- Otisk úředního razítka -

Mgr. Eva Dlouhá, v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly

